



1 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntö kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta



2 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

Palkansaajakeskusjärjestö STTK:n mielestä kuntalain uudistusluonnos on hyvä kokonaisuus.

Kuntalain lähtökohtana on ollut, että kunnat voivat organisoida hallintonsa ja palvelutuotantonsa haluamallaan tavalla. STTK:n mielestä tämä on hyvä lähtökohta ja näyttää antavan kunnille mahdollisuuden järjestellä toimintoja yhteistoiminnassa (kuntayhtymät) ja ilman velvollisuutta turhaan kilpailuttaa näitä palveluita.

Kiinnitämme huomiota seuraaviin seikkoihin:



3 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

- **kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotukset (7-9 §)**

On hyvä, että kuntalaissa todetaan aikaisempaa selvemmin se, että kunnan yksityiseltä hankkimien palveluiden alaa rajoittaa perustuslain 124 §, jonka mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla. Lisäksi edellytetään, että tehtävän siirtäminen on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna



4 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Perustuslain edellytykset huomioon ottaen yksityiseltä voidaan hankkia ainoastaan palveluja, joissa ei ole kytkentää julkisen vallan käyttöön tai julkisen hallintotehtävän hoitamiseen ja jotka eivät siten ole kunnan viranomaistehtäviä.

- **kuntatalousohjelmasta (12 §)**



5 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

STTK:n mielestä kuntatalousohjelma on parannus nykytilanteeseen verrattuna. Kunta-valtio -suhdetta pitää kehittää edelleen, ja tarkastella kuntien velvoitteita ja tehtäviä sekä valtion kunnille antamaa rahoitusta. Siten on järkevää laajentaa nykyistä peruspalveluohjelmaa siihen suuntaan mitä luonnoksessa esitetään.

- **kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunta (13 §)**



6 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

Lain 13 §:ssä säädetään kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnasta, joka on lakiin perustuva pysyvä neuvotteluelin. Palkansaajajärjestöt eivät ole edustettuna neuvottelukunnassa, vaan neuvottelukunta on kaksikantainen valmisteluelin. Yhteistyön lisäämiseksi voisi olla järkevää, että neuvottelukunnassa olisivat edustettuna myös kunta-alan henkilöstö, esimerkiksi keskusjärjestöjen edustuksen kautta.

- **omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotukset (6 §, 47 -49 §)**



7 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

Kunnallinen omistajaohjaus on osoittautunut vaikeaksi ja ongelmaherkäksi toiminnaksi. On hyvä, että pykälällä pyritään ohjaamaan kuntien käytäntöjä. Kunnan osallistumisella jonkin yhteisön toimintaan perustajana, omistajana tai jäsenenä tulee aina olla jokin tietoinen tarkoitus ja tavoite. Näiden tavoitteiden pitää puolestaan perustua kuntastrategiaan.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja



8 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

liiketoiminnan asiantuntemus. Lakia henkilöstön edustuksesta tulee soveltaa siten, että henkilöstöllä on ainakin asiantuntijaedustus kunnan määräysvallassa olevan yhtiön hallituksessa.

Kuntakonsernin kokonaisuus edellyttää, että kunnan tytäryhteisöt ottavat toiminnassaan huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset seikat. Tämän vuoksi kunnan on konserniohjeissaan määritettävä ne tavat, joita yritys toteuttaa ja joista se raportoi vastuukysymysten osalta. Valtion omistajaohjaus edellyttää yritysvastuuraportointia kaikilta määräysvallassa olevilta yhtiöiltä.



9 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

- **luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetut muutokset, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevat ehdotukset (74 § 1 ja 4 mom.)**

STTK:n mielestä kuntien palveluksessa työskentelevällä henkilöstöllä tulee pääsääntöisesti olla samanlaiset oikeudet osallistua kunnallisiin luottamustehtäviin kuin muillakin kansalaisilla. Siksi onkin hyvä, että luottamushenkilöiden



10 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

vaalikelpoisuutta ehdotetaan säädettäväksi pääosin nykyisen lain mukaisesti.

Mielestämme kuntien työntekijöiden osallistuminen päätöksentekoon esimerkiksi kunnanhallituksissa on toiminut hyvin. Emme koe tämän heikentäneen kunnan kykyä tehdä päätöksiä. Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että henkilöstöä koskevaa rajoitusta laajennettaisiin niin, ettei kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö olisi myöskään vaalikelpoinen kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.



11 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

STTK:n mielestä tämä rajoitus ei ole tarpeellinen.

- **päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevat ehdotukset (81 ja 82 §)**

STTK kannattaa sitä, että esityksellä luodaan päätoimisina ja osa-aikaisina luottamushenkilöinä toimiville uusi oikeus. Yksittäisen luottamushenkilön näkökulmasta esitykset voivat helpottaa luottamustehtävän hoitoa ja parantaa mahdollisuuksia sovittaa



12 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

yhteen ansiotyötä ja luottamustointia. Esitys mahdollistaa nykyistä paremmin luottamushenkilön työn- ja luottamustoimen yhteensovittamisen ja antaa luottamushenkilölle nykyistä paremman oikeuden hoitaa luottamustehtäväänsä.

Työnantajan tulee tarjota palkansaajalle, joka palaa osa-aikaisen tai päätoimisen luottamustehtävän hoidosta työpaikalleen, vastaavia tehtäviä kuin ennen työ- ja virkavapaan saamista.



13 (15)

Kasittelijä

päivämäärä

- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määräajassa ja
alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta
kuntayhtymiin (111 §)

Kuntatalouden selkeyttämiseksi ja kuntien/kuntayhtymien vertailukelpoisuuden edistämiseksi on kannatettavaa, että alijäämän kattamisvelvollisuus esitetään myös kuntayhtymille.

Lisätietoja

Elinkeinoasioiden päällikkö Antti Aarnio,



14 (15)

Kasittelijä

päivämäärä
p. 0400 381 634, antti.aarnio@sttk.fi

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Antti Palola
Puheenjohtaja

Jukka Ihanus
Johtaja



15 (15)

Kasittelijä

päivämäärä